

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра публічного управління та землеустрою

СИЛАБУС

навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень»

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ ТА ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГА (включаючи електронну пошту, робочий час / місцезнаходження тощо).

Викладач (-і)	Боклаг Валентина Андріївна
Контактний тел.	+38(061)228-07-69, +38(061)764-67-50 (внутр. 246)
E-mail:	boklag_val@ukr.net
Сторінка курсу на сайті підтримки навчальних програм КПУ	http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/course/view.php?id=750
Консультації	<i>Очні консультації:</i> за графіком консультацій, а. 321, головний корпус КПУ <i>Консультації off-line:</i> шляхом повідомлення на сторінці навчальної дисципліни сайту підтримки навчальних програм КПУ http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/message/index.php

АНОТАЦІЯ

Рівень кваліфікації майбутнього бакалавра з будівництва та цивільної інженерії значною мірою залежить як від рівня його фахової підготовки так і від його підготовки на науковому рівні. Вивчення дисципліни «Основи наукових досліджень» повинно формувати у студентів загальні уявлення про специфіку наукової роботи, структуру, логіку та інформаційне забезпечення наукового дослідження; основні види науково-дослідницької роботи та колективної наукової творчості. Студентам повинні отримати певні знання щодо методології, методики та інструментарію дослідження, підготовки та написання ними курсових і кваліфікаційних робіт.

Навчальна дисципліна «Основи наукових досліджень» є обов'язковою для студентів бакалаврської програми спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія (освітня програма: «Міське будівництво»). Згідно з навчальним планом денної форми навчання вивчення дисципліни заплановано на 7 семестр (4 курс). Навчальна дисципліна «Основи наукових досліджень» є однією із дисциплін циклу загальної підготовки і вивчається з метою володіння теоретичними знаннями з питань методології наукових досліджень, формування у студентів навичок постановки наукових завдань і їх вирішення на теоретичному і емпіричному рівнях.

Курс передбачає: надання студентам теоретичних знань та практичних вмінь щодо методів організації наукових досліджень, вивчення його окремих складових організаційної системи наукових досліджень, методів та способів виконання наукових робіт тощо.

Освітній процес з дисципліни здійснюється за такими формами: навчальні заняття; самостійна робота; контрольні заходи. Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є: лекції, практичні заняття, а також консультації.

Практичні заняття передбачають: виконання завдань на закріплення теоретичного матеріалу; виконання типових завдань за зразком та перевірку засвоєння навчального матеріалу під час аудиторних занять; активного застосування інформаційних технологій та прикладного програмного забезпечення.

Самостійна робота проводиться під час аудиторних занять та в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача шляхом самостійного опрацювання лекційного матеріалу, виконання індивідуальних домашніх завдань з кожного модуля курсу. Повний курс лекційного матеріалу та методичні рекомендації до виконання індивідуальних домашніх завдань розміщено на сторінках дисципліни сайту підтримки навчальних програм університету.

Консультації призначені для роз'яснення студентам теоретичних або практичних питань під час очних зустрічей з викладачем та шляхом повідомлення на сторінці навчальної дисципліни сайту підтримки навчальних програм.

Засвоєння навчального матеріалу перевіряється за допомогою поточного контролю, який здійснюється на практичних заняттях у формі усних відповідей та самостійних робіт, перевірки виконання домашніх завдань, виконання практичних робіт з використання інформаційних технологій та індивідуальних домашніх завдань. Для визначення результатів модульного та підсумкового контролю використовується система накопичення балів, яка стимулює систематичну роботу студента протягом семестру.

Підсумковий (семестровий) контроль після завершення 1 семестру здійснюється у формі письмових екзаменів.

ФОРМАТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна кількість годин – 90 год., у т. ч. 32 годин аудиторних занять і 58 годин самостійної роботи студента. Кількість кредитів ECTS – 3.

Всього кредитів	Всього годин	Аудиторних годин	У тому числі			Сам. робота
			Лекц.	Лабор.	Семін. (практ.)	
3	90	32	16	-	16	58

ОЗНАКИ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний рік	Курс (рік навчання)	Семестр	Цикл підготовки	Нормативна/вибіркова
2025/2026	4	7	загальний	нормативна

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни

Надання студентам теоретичних знань та практичних вмінь щодо виконання наукових досліджень, вивчення окремих складових організаційної системи наукових досліджень, методів проведення наукових досліджень тощо.

Завдання навчальної дисципліни

- формування вміння застосовувати наукове дослідження у практичній діяльності;
- засвоєння вмінь та навичок щодо організації дослідницької діяльності.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- предмет і сутність науки та її головну функцію;
- порядок організації наукових досліджень;
- основні бази наукових досліджень;
- основні положення наукових методологій;
- загальні методи наукових досліджень;
- спеціальні методи фахових досліджень;
- загальні вимоги до написання наукових праць: статей, монографій, доповідей, тощо;
- характеристику та вимоги до написання кваліфікаційних робіт, курсових, магістерських, дисертаційних робіт.

Після вивчення дисципліни студенти повинні вміти:

- застосовувати в практичній діяльності набуті в практичній діяльності набуті теоретико-методологічні знання;
- підготувати наукову доповідь з проблем, які визначаються галуззю дослідження;
- аналізувати першоджерела та наукову літературу;
- аналізувати зміни в законодавстві з точки зору різноманітних наукових методів і методологій дослідження питань в галузі;
- дати порівняльну характеристику основних наукових методів і методологій що досліджують фахові питання в галузі;
- самостійно виявляти як позитивні моменти так і слабкі сторони в застосовуваних наукових концепціях;
- творчо застосовувати набуті знання в процесі професійної діяльності і наукової праці.

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 19 Архітектура та будівництво, спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія, освітньої програми «Міське будівництво» вивчення дисципліни «Основи наукових досліджень» сприяє формуванню **компетентностей та програмних результатів навчання:**

Загальні компетентності

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.
- ЗК05. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

Спеціальні (фахові) компетенції

СК01. Здатність використовувати концептуальні наукові та практичні знання з математики, хімії та фізики для розв'язання складних практичних проблем в галузі будівництва та цивільної інженерії.

СК02. Здатність до критичного осмислення і застосування основних теорій, методів та принципів економіки та менеджменту для раціональної організації та управління будівельним виробництвом.

СК03. Здатність проектувати будівельні конструкції, будівлі, споруди та інженерні мережі (відповідно до спеціалізації), з урахуванням інженерно-технічних та ресурсозберігаючих заходів, правових, соціальних, екологічних, техніко-економічних показників, наукових та етичних аспектів, і сучасних вимог нормативної документації у сфері архітектури та будівництва, охорони довкілля та безпеки праці.

Програмні результати навчання:

РН01. Застосовувати основні теорії, методи та принципи математичних, природничих, соціально-гуманітарних та економічних наук, сучасні моделі, методи та програмні засоби підтримки прийняття рішень для розв'язання складних задач будівництва та цивільної інженерії.

РН02. Брати участь у дослідженнях та розробках у сфері архітектури та будівництва.

РН03. Презентувати результати власної роботи та аргументувати свою позицію з професійних питань, фахівцям і нефахівцям, вільно спілкуючись державною та іноземною

мовою.

PH07. Виконувати збір, інтерпретацію та застосування даних, в тому числі за рахунок пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.

ПЛАН КУРСУ

Назва змістових модулів та тем	Лекц.	Практ (сем.)	Завдання для самостійної роботи
Змістовий модуль 1.			
ТЕМА 1. Теоретичні основи науки наукових досліджень.	2	2	1. Підготовка до семінарських занять, опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури. 2. Самостійно опрацювати тему “Історичні етапи розвитку науки”
ТЕМА 2. Організація науково-дослідної діяльності в Україні	2	2	1. Ознайомитись та проаналізувати теоретичний матеріал з теми “Організація науково-дослідної діяльності в Україні”. 2. На основі теоретичного матеріалу скласти схематично ієрархічну організаційну структуру здійснення науково-дослідної діяльності в Україні.
ТЕМА 3. Методологія і методи наукового пізнання	2	2	1. Підготовка до семінарських занять, опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури. 2. Обрати тематику власного дослідження та визначити проблематику
ТЕМА 4. Організація наукового дослідження та оцінка його ефективності	2	2	1. Опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури. 2. Оформлення актуальності, об’єкту, предмету та передбачуваних методів дослідження
Змістовий модуль 2.			
ТЕМА 5. Інформаційна база наукового дослідження	2	2	1. Опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури. 2. Дати характеристику та короткий огляд інформаційних джерел у галузі дослідження
ТЕМА 6. Написання, оформлення та захист наукових робіт	2	2	1. Опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури. 2. Скласти плани курсової та кваліфікаційної роботи
ТЕМА 7. Звітність науково-дослідних робіт	2	2	1. Опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури. 2. Зробити анотацію наукового дослідження та скласти завдання
ТЕМА 8. Апробація наукових матеріалів	2	2	1. Опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури. 2. Скласти тези до участі в науковій конференції за тематикою власного дослідження
Всього:	16	16	

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» використовуються наступні види контролю:

1. Поточний контроль – здійснюється протягом семестру шляхом опитування на семінарських (практичних) заняттях, перевірки виконання домашніх завдань, виконання практичних робіт, модульних контрольних робіт, індивідуальних домашніх завдань (ІДЗ). За змістом він включає перевірку ступеню засвоєння студентом навчального матеріалу, який охоплюється темою лекційного та семінарського заняття, уміння самостійно опрацьовувати навчально-методичну літературу, здатність осмислювати зміст теми, уміння публічно та письмово представити певний матеріал, а також виконання завдань самостійної роботи.

2. Підсумковий семестровий контроль – здійснюється у формі письмового екзамену відповідно до графіка освітнього процесу.

Для оцінювання студентів використовується система накопичування балів. Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в КПУ» підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та

шкалу ECTS.

Бали нараховуються за виконання завдань аудиторної роботи, домашніх завдань до практичних занять, аудиторних самостійних робіт, індивідуальних домашніх завдань (ІДЗ)-типових розрахунків.

Результати поточного контролю здобувачів вищої освіти є складовими елементами підсумкової оцінки з дисципліни.

Оцінка рівня роботи студента протягом семестру під час навчальних занять та самостійної роботи здійснюється у межах 75 балів (три модулі по 25 балів). Вага екзамену у підсумковій оцінці складає 25 балів.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО (СЕМЕСТРОВОГО) ОЦІНЮВАННЯ

Контрольний захід	Бали
Змістовий модуль №1	45
Виконання практичного завдання 1	5
Виконання самостійного завдання 1	5
Виконання практичного завдання 2	5
Виконання самостійного завдання 2	5
Виконання практичного завдання 3	5
Виконання самостійного завдання 3	5
Виконання практичного завдання 4	5
Виконання самостійного завдання 4	5
Підсумкове тестування 1	5
Змістовий модуль №2	
Виконання практичного завдання 1	5
Виконання самостійного завдання 1	5
Виконання практичного завдання 2	5
Виконання самостійного завдання 2	5
Виконання практичного завдання 3	5
Виконання самостійного завдання 3	5
Виконання практичного завдання 4	5
Виконання самостійного завдання 4	5
Підсумкове тестування 2	5
Залік	10
Разом	100

Шкала оцінювання: 100-бальна, національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D		
60-66	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим	не зараховано з обов'язковим

		повторним вивченням дисципліни	повторним вивченням дисципліни
--	--	-----------------------------------	-----------------------------------

Рекомендована література

1. Авраменко Н.Л. Науково-дослідна робота студентів як складова навчального процесу: стан, проблеми та шляхи удосконалення : [на прикладі кафедри техногенно-екологічної безпеки Національного університету державної податкової служби України] / Н.Л.Авраменко// Безпека життєдіяльності.- 2011.- № 5.- С. 17-21.
2. Артемчук Г.І. Методика організації науково-дослідної роботи: Навч. посіб. для студ. та викл. ВНЗ, Київ. держ. лінгв. ун-т. / Г.І. Артемчук, В.М. Курило, М.П. Кочерган .— К.: Форум, 2000. — 270 с.
3. Гранатуров В. Проблеми побудови визначень та класифікації об'єктів у дисертаційних дослідженнях / В.Гранатуров // Бюлетень Вищої атестаційної комісії України.- 2011.- № 7.- С. 31-33.
4. Данильян О. Г. Методологія наукових досліджень : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзюбань. – Харків : Право, 2019. – 368с.
5. Зацерковний В. І. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с.
6. Краус Н.М. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник / Н.М. Краус. – Полтава: Оріяна, 2012. – 183 с.
7. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник / О.В. Крушельницька . – К.: Кондор, 2003. – 192 с.
8. Кустовська О.В. Методологія системного підходу та наукових досліджень: Курс лекцій / О.В.Кустовська. – Тернопіль: Економічна думка, 2005. – 124 с.
9. Колесников О. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / О. В. Колесников. – 2-ге вид., випр. та допов. – Київ : Центр учб. літ., 2011. – 144 с.
10. Малигіна В. Д. Методологія наукових досліджень : монографія / В. Д. Малигіна, О. Ю. Холодова, Л. М. Акімова. – Рівне : НУВГП, 2016. – 247 с.
11. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с.
12. Литвинова Л. Дисертація як інформаційне, наукознавче та документознавче джерело/ Л.Литвинова // Бібліотечний вісник.- 2010.- № 4.- С. 59-62.
13. Основи методології та організації наукових досліджень: навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів, ад'юнктів: рек. МОНУ/ А.Є. Конверський, В.І. Лубський, Т.Г.Горбаченко, В.А.Бугров; за ред. А. Є. Конверського. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
14. Пилипчук М. І. Основи наукових досліджень / М. І.Пилипчук, А. С. Григорєв. – К. : Знання, 2007. – 270 с.
15. Сурмін Ю. П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація : навч.-метод. посіб. / Ю. П. Сурмін. – Київ : НАДУ, 2008. – 184 с.
16. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень : Навчальний посібник / Г.С. Цехмістрова - Київ: Видавничий Дім «Слово», 2003. – 240 с.
17. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник / В.М. Шейко, Н.М. Кушнарєнкою. – 4-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Прес, 2004. – 307 с.